

Věc : Beran Josef, šštrážm. SNB-popis bojové činnosti ve
----- dnech 5-9.května 1945 v Balbínové ulici a hlavní
budově čsl.rozhlasu v Praze XII.Stalinova tř.12.

V květnu 1945 jsem vykonával policejní službu u 27. policejního revíru v Praze-Vokovicích. Dne 5.května-krátce po poledních hodinách, bylo rozhlasem voláno, z hlavní budovy čsl. rozhlasu na Vinohradech o pomoc, což bylo pro nás výzvou k celostátnímu revolučnímu povstání proti německým utlačovatelům. Okamžitě jsme se přihlásili se šštrážm. Frant. Kejdou a Janem Kladivou, šštrážm. Vilémem Bechýní, Václavem Šimůnkem, Frant. Dražanem a Frant. Hábrem, rovněž příslušníky tohoto policejního revíru k odjezdu a na pomoc ohroženým českým příslušníkům v budově rozhlasu. Po zabavení dvou automobilů, odejeli jsme přes Václavské náměstí a Mezioborskou tř. do ulice Rímské, kde po vystoupení jsme již jednotlivě postupovali směrem k ulici Balbínové, chtějíc se tak dostat do nejbližší blízkosti ohrožené budovy. V tomto prostoru, byla již rozpoutána silná přestřelka mezi českými civilisty a německými obyvateli, kteří v tomto prostoru v hojně míře bydleli a z oken nás odstřelovali. Vojenského velení se v této ulici ujal p. ššpt. Záruba, který řídil určité akce a výpady, hlavně směřující k ztečení pobočného vchodu v ulici Balbínové do budovy rozhlasu. Při této bojové činnosti byl v ulici Balbínové z protějšího okna střelen do hlavy šštrážm. František Kejda, načež byl v doprovodu šštrážm. Jana Kladivy vozem ochranné stanice odvezen do všeobecné nemocnice, kde následkem utrpěného zranění zemřel. Aktivně jsem se zúčastnil těchto přestřelek a dále ve dvorech, které byly přilehlé k zadní části budovy rozhlasu, kde bylo již řetězově podáváno střelivo těm, kteří již byli v nejhořejším patře budovy, do které vnikli probouráním zdi a tak tlačili německé zaměstnance i vojáky do níže položených pater, až dále do sklepních místností.

Ježto jsme nemohli s kolegou Kutíčkou Václavem v tomto směru dostat se do budovy, protože přistavené žebříky byly již plně obsazeny civilisty i vojáky, odešli jsme znovu do Balbínové ulice, kde kolem 17.00 h podařilo se nám vniknout do vrat tohoto pobočného vchodu, kterým jsme potom dále postupovali do vnitřku budovy, kde ve sklepeních byla stlačena vojenská posádka. Tato posádka, jejíž velitelem byl mladý poručík, po seznání marného pokusu udržet budovu rozhlasu ve svém držení se vzdala a po vyvedení, odzbrojení a prohlídce, byla ze dvora budovy odvedena do zajetí. Současně při tomto zajetí vojáků, byl ve sklepech zajat i novinář Kříž, který musel svoji obuv sejmout a chodit bos. Dále následovala zevrubná prohlídka budovy, ježto bylo zde důvodné podezření, zdi není budova podminována, a zdi není dosud v těchto prostorech německých příslušníků.

Po této vyčistovací akci, byl jsem ~~kněn~~ určen praporčíkem Veverkou ke strážní službě u tohoto pobočného vchodu se šštrážm. Janem Kladivou, a ježt s nými kolegy shora jmenovanými. Dále jsem vykonával strážní službu ve středním bloku/snad v I.posch./v telefonní ústředně, kde bylo tehdy soustředěno veškeré telefonní spojení, místnost měla sešikmenou skleněnou střechnu, která t. h. času byla velice poškozena, kde současně byl mnohdy často přítomen p. Maivald a p. Kratochvíl, měl být jeho zástupcem oba prý členy Národní Rady, a tam jsme se střídali s kol. Kutíčkou a Šimůnkem.

Z této místnosti jsme se přemístili po uvážení a na rozkaz přítomných pánů/zaměstnanců rozhlasu, do krytí ve sklepech, kde po opravě telefonního spojení, bylo poškozeno a opravu prováděl mladý elektrikář, zam. rozhlasu za spoluprást p. Kratochvíla, byla znovu navázána rozhlasová činnost se všemi našimi vojenskými velitelstvími.

Toto přemístění se stalo po obdržení telefonní zprávy, že od Benešova, ku Praze se blíží skupina tanků v síle asi 70. Proto aby byla do největší možnosti zachována telefonní činnost, spojení budovy rozhlasu s vnějším okolím i světem, bylo toto přemístění uskutečněno. V této sklepní místnosti, v telefonní budce úřadoval p. Bartoš, silnější postavy, s povinností hlavou, p. Maivald i p. Kratochvíl, ku kterýmto panům často přicházeli v doprovodu spojek od brány neznámí lidé, o kterých pak jsem získal vědomí, že jsou to příslušníci, neb členi Národní rady.

V této místnosti jsme konali strážní službu při střídání se se str. Kutěnkou a Šimánkem, přes noc i přes den a tam jsme rovněž odpočívali. V této místnosti se naše (moje) služba skončila a dne 9.5.1945 v odpoledních hodinách, kdy náš velitel štražm. Jan Kládiva, který konal strážní službu stále u vchodu v Balbínově ulici, po švolení špkt. Preislera byli jsme služby strážní v budově rozhlasu zproštěni tím, abychom se odebrali ku svému policejnímu útvaru. O tomto propuštění a bojové přítomnosti v revolučních dnech v budově rozhlasu, vydal špkt. Preisler štražm. Janu Kládivovi potvrzení, na základě čehož jsme všichni společně odešli ku svým revírům.

Tato moje zde zhodnocená bojová činnost v hlavní budově čsl. rozhlasu je pravdivá a plně se zakládá na shora uvedených skutečnostech.

Beroum

štražm. SNB.